

Фатме Ибиш Петя Георгиева

„Кибертормоз и последствията от него“

Основни понятия: тормоз, кибертормоз, жертва, агресор, пасивен наблюдател, защитник на жертвата, помощник на агресора

Цели на урока:

- Да се усвоят основните понятия, да се запознаят учениците с формите на кибертормоза и да се осъзнае той като разновидност на индиректния(социалния) тормоз.
- Да се развият умения за разпознаване на особеностите, за справяне и предотвратяване на последствията от кибертормоза.
- Да се мотивира у всеки ученик желание за изграждане на система от предварително усвоени правила на поведение за предпазване от кибертормоз.
- Да се включат активно всички ученици чрез разнообразни по форма дейности, с цел най- същественото от урока да бъде усвоено още в часа.

План на урока:

1. Какво е тормоз?
2. Какво е кибертормоз?
3. Форми и особености на кибертормоза.
4. Насоки за справяне с кибертормоза.

Методи на работа: дискусия, беседи, работа по групи, презентации

Ход на урока:

Проверка на знания по темата:

Учителят задава въпроси / „Какво е тормоз?“, „Какво знаете за кибертормоза?“, „Познавате ли някой, който е получавал заплашителни или обидни съобщения по телефона, фейсбук или скайп?“ /, които насочват учениците към темата на урока, диагностицира нивото на познаваемост на проблема. Записва темата на дъската.

Време за изпълнение – 5 минути.

Усвояване на нови знания:

I. По първа точка от плана на урока учителят чрез беседа изяснява понятието тормоз и дава определение за него: *Тормозът е агресивно поведение, насочено към един и същ човек (или група хора), което се случва често и е трайно във времето, като агресорът има физическо или друго превъзходство над жертвата и ясна цел да ѝ навреди.*

II. По втора точка от плана на урока отново чрез беседа учителят изяснява и дефинира понятието кибертормоз: *Кибертормозът е тормоз, извършван чрез средствата на технологиите за електронна комуникация – интернет и мобилни телефони. Той оставя у жертвите трайни следи, които могат лесно да се превърнат в сериозни душевни, емоционални и психически травми.* Дава се възможност на учениците да разкажат пред клас за подобна ситуация с техен познат или със самите тях.

Учителят представя пред учениците последствията от кибертормоза чрез презентация: „**Кибертормозът и последиците от него**“.

- Жертвите се чувстват нещастни и потиснати
- Имат ниско самочувствие. Приемат себе си за нещо ненужно, нежелано, нехаресвано, обезценено
- Затварят се в себе си и трудно създават приятелства
- Понякога се стига до нарушения в съня и здравето
- В някои случаи жертвите бягат от училище или отказват да го посещават
- При тежък тормоз или кибертормоз някои деца стигат до пати за самоубийство. Част от тях са успешни.

III. По трета точка от плана на урока учениците се запознават с формите и особеностите на кибертормоза чрез презентация.

Според използваната технология кибертормозът се дели на *кибертормоз чрез мобилни телефони и кибертормоз чрез Интернет.*

Кибертормоз чрез мобилен телефон:

1. Разговор

- Заплахи, обиди, псувни
- Говорене на неприятни неща
- Представяне за друг човек

2. Текст

- SMS-и с неприятно съдържание
- SMS-и измама

3. Мултимедийно съдържание

- Музика/друг запис
- Снимки
- Видео

4. Крадене на самоличност

- Представяне за жертвата или друг човек от нейния телефон

Кибертормоз чрез Интернет:

1. Социални мрежи (Facebook) и форуми

- Писане на неприятни неща
 - Публикуване на злепоставящи материали
 - Настройване на другите срещу жертвата
-

2. Skype

- Разговори с неприятно съдържание
- Съобщения с неприятно съдържание

3. E mail

- Съобщения с неприятно съдържание
- Прикрепен файл с неприятно съдържание; вируси

4. Сайтове за споделяне на електронно съдържание

- Снимки
- Клипове

5. Чатове

- Пряк вербален тормоз
- Злепоставяне на други чрез чат

6. Крадене на самоличност

- Представяне за жертват в Интернет
- Кражба на акаунт

IV. По четвърта точка от плана на урока учителят запознава учениците с насоките за справяне с кибертормоза.

Справянето с кибертормоза не е никак лесна задача, обикновено то е свързано с координиране на действията на различни участници и институции.

- Жертвата, от която често зависи да сподели какво се случва;
- Родителите или други близки на жертвата, които трябва да й осигурят подкрепа, утеха, чувство за сигурност и защита;
- Учителите, които имат поглед върху жертвата в училищна среда, могат да работят с целия клас и другите класове по темата за кибертормоза, насилието и нуждата пот толерантност, приемане и разбиране;
- Директорът, който трябва да организира предприемането на определени мерки, които да показват ясна позиция на училището като институция, нетърпяща и неприемаща тормоза и кибертормоза;
- Компютърни специалисти – от училището, от МВР или от други институции за борба с кибертормоза, на който може да бъде подаден сигнал за нередности в интернет пространството;
- Администратори на сайтове, които могат да свалят от управлението от тях сайт информация, която злепоставя детето;
- Свидетелите, които се явяват всички, запознати със случая, съучениците на детето, а понякога и всички ученици в училището, с които трябва да се работи по посока на приемане на тормоза и кибертормоза.

Време за изпълнение – 25 минути.

Затвърдяване и обобщаване:

Учителят презентира основните правила за безопасно сърфиране. На всеки ученик предварително е даден работен лист, на който са изписани основните правила (те остават за учениците). Коментират се правилата и се правят изводи от учениците с помощта на учителя.

Правило 1

Никога не давай лична информация като име, парола, адрес, домашен телефон, училището, в което учиш, месторабота или служебен телефон на родителите си, без тяхно разрешение.

Правило 2

Никога не изпращай свои снимки или снимки на твои близки, без преди това да си обсъдил решението си със своите родители.

Правило 3

Никога не приемай среща с някой, с когото си се запознал в интернет, без съгласието на твоите родители. Ако те одобрят срещата, нека тя да е на публично място и по възможност да е в присъствие на твои близки или приятели.

Време за изпълнение – 7 мин.

Учителят поставя задача на класа за следващия час. Разделя учениците на три групи, които трябва да направят постери свързани с темата.

1 група - **Кибертормоз през интернет**

2 група - **Кибертормоз през фейсбук**

3 група - **Кибертормоз през мобилен телефон**

Време за изпълнение 3 минути.
